

3. Осадча Г.Г., Обатюк Ю. Методи побудови функції витрат – практичне застосування / Г.Г. Осадча, Ю. Обатюк // Електронне наукове фахове видання Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія: Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 10. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/10-2016/197.pdf>

4. Друри К. Управленческий и производственный учет / Пер. с англ. : Учебник. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 1071 с.

5. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 480 с.

6. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для вищої школи. / Луцьк. нац. техн. ун-т. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 688 с.

7. Гуріна Н.В. Класифікація витрат для потреб управління / Н.В. Гуріна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. – 2015. – Вип. 10. – С. 268–271. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2015/10-2015/60.pdf>

8. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. / С.Ф. Голов – 4-те вид. – К.: Лібра, 2008. – 704 с.

9. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. / В.В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2006. – 526 с.

УДК 330.131.5

Ю.А. ЧУПРИНА,
к.т.н., доцент КНУБА

Цільові пріоритети та формалізовані індикатори ідентифікації стратегічного розвитку стейкхолдерів будівництва

З метою поліпшення аналізу та усунення недоліків функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення підприємствами представляються необхідними створення і розвиток в них функціональної підсистеми аналітичної обробки інформації. Створення такої підсистеми виходить із: самостійної ролі аналізу в процесі управління; системного підходу до цієї функції; підтверджується практикою розвитку функціонально розвинутих систем управління спеціального призначення продуцентами, що показала, локальне формування та впровадження часткових аналітичних завдань не спроможне забезпечити здійснене поліпшення постановки аналізу.

Методологічний підхід до проектування і впровадження у функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення підприємствами підсистеми аналітичної обробки інформації включає елементи: створення комплексу передумов, необхідних для розробки проектних рішень по підсистемі; розробку концепції функціональної структури підсистеми; визначення засобів і методів реалізації обраної концепції підсистеми. У якості основи проектування підсистеми повинна бути регламентація функції аналітичної обробки інформації в масштабі проекту і її стандартизація. Стандартизація дозволить підвищити рівень типізації рішень управління і перейти до застосування універсальних методів проектування. Рішення із аналізу в системах управління спеціального призначення повинні відображати цілі цих систем, ґрунтуватися на методології аналітичної обробки інформації та дотриманні принципів інтегрованої обробки даних.

Серед перспективи подальших розвідок особливою актуальністю відрізняється питання із визначення напрямків удосконалення методології аналітичної обробки інформації виходячи із вимог інтенсифікації виробництва та функціонально розвинутої обробки даних.

Ключові слова: аналітична обробка техніко-економічної інформації, бюджетно – календарна модель управління будівництвом, економічний розвиток, будівельне підприємство.

Ю.А. ЧУПРИНА,
к.т.н., доцент КНУСА

Целевые приоритеты и формализованные индикаторы идентификации стратегического развития стейкхолдеров строительства

С целью улучшения анализа и устранения недостатков функционально развитых систем управле-

ния специального назначения предприятиями представляются необходимым создание и развитие функциональных подсистем аналитической обработки информации. Создание такой подсистемы выходит из: самостоятельной роли анализа в процессе управления; системного подхода к этой функции; подтверждается практикой развития функционально развитых систем управления специального назначения производителями, которая показала, локальное формирование и внедрения частичных аналитических задач не способно обеспечить осуществленное улучшение постановки анализа.

Методологический подход к проектированию и внедрению в функционально-развитых системах управления специального назначения предприятиями подсистемы аналитической обработки информации включает элементы: создание комплекса предпосылок, необходимых для разработки проектных решений по подсистеме; разработку концепции функциональной структуры подсистемы; определение средств и методов реализации избранной концепции подсистемы. В качестве основы проектирования подсистемы должна быть регламентация функции аналитической обработки информации в масштабе проекта и ее стандартизация. Стандартизация дает возможность повысить уровень типизации решений управления и перейти к применению универсальных методов проектирования. Решения, принятые в системах управления специального назначения должны отображать цели этих систем, основываться на методологии аналитической обработки информации и соблюдении принципов интегрированной обработки данных.

Среди перспективы дальнейших разработок особой актуальностью отличается вопрос определения направлений усовершенствования методологии аналитической обработки информации исходя из требований интенсификации производства и функционального развития моделей обработки данных.

Ключевые слова: аналитическая обработка технико-экономической информации, бюджетно – календарная модель управления строительством, экономическое развитие, строительное предприятие.

Yu. CHUPRINA,
Ph.D., Associate Professor, KNUBA

Target Priorities and Formalized Indicators for the Identification of Strategic Development of Stakeholders in Construction

In order to improve the analysis and elimination of defects functionally developed control systems for special purposes entities deemed necessary to create and develop in them the functional subsystem analytical information processing. Creating such a subsystem comes from: the independent role of analysis in the management process; systematic approach to this function; confirmed by the practice of the functional development of control systems for special purposes producers, which showed, the local formation and implementation of particular analytical problems are not able to provide the perfect setting to improve the analysis.

Methodological approach to the design and implementation of a functional control system development of special purpose entities analytical information processing subsystem includes elements: the creation of the complex prerequisites for the development of design solutions for the subsystem; development of the concept of the functional structure of the subsystem; definition of means and methods of implementation of the chosen concept of a subsystem. As a basis subsystem design should be regulation of functions analytical processing of information on a national scale and its standardization. Standardization will improve the typing management solutions and go-to-use universal design techniques. Decision analysis in control systems for special purposes should reflect the objectives of these systems, based on the methodology of analytical data processing and compliance with the principles of integrated data processing.

Among the prospects for further research of particular relevance are different questions to identify ways to improve its data analysis methodology based on the requirements of intensification of production and functional development of data processing.

Keywords: analytical processing of technical and economic information, budget and calendar model construction management, economic development, building enterprise.

Постановка проблеми. Формування аналітичної обробки інформації як спеціальної стратегії дослідження виробничо-господарської діяльності обумовлено, з одного боку, зростанням у сучасних умовах складності економічних систем, які виступають в якості об'єктів аналізу, а з іншого – підвищенням вимог до управління з метою приведення його процесів у відповідність зі складністю завдань по керівництву сучасною економікою зрілого капіталізму. Побудова структури системи аналітичної обробки інформації, по-перше, повинна ґрунтуватися на врахуванні головних методологічних аспектів самого поняття «система» і, по-друге, виходити із зв'язку функції аналізу з управлінням взагалі. Включені в систему аналітичної обробки інформації його види повинні відображати як зміст самого процесу керування, так і характер об'єктів управління. Побудована на зазначених початкових посилках структура системи аналітичної обробки інформації, на нашу думку, буде спрямована на задоволення потреб насамперед практики управління, і в цьому зв'язку вона представлятиме орієнтовану на певні визначені рівні й об'єкти управління взаємопов'язану модель аналітичних засобів, що забезпечують досягнення цілей аналізу. Відзначаючи необхідність і практичну значимість виділення видів аналізу за ознаками «рівень управління» і «об'єкт аналізу», в той же час слід мати на увазі, що головною методологічною ознакою поділу аналізу на види повинна бути мета. Сформовані в теоретичному відношенні і застосовувані в даний час на практиці різні види аналізу, які відрізняються один від іншого, насамперед своїми цілями.

Методи дослідження: порівняльний, системного аналізу і синтезу, індукції та дедукції, наукової абстракції.

Метою статті є розробка моделі прийняття рішень в процесі управління економічним розвитком будівельного підприємства в умовах жорстких бюджетних та ресурсних обмежень інвестиційно – будівельного проекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існує невелика кількість часткових постановок, для яких запропоновано точні методи розв'язання задач розподілу обмежених ресурсів в управлінні проектами. У загальному випадку застосовуються наближені й евристичні алгоритми. Складність задач ще більше зростає, якщо враховувати тривалості переміщення об-

межених ресурсів між роботами (досить сказати, що проста задача визначення черговості виконання робіт однією бригадою при обліку часу переміщення бригади з роботи на роботу перетворюється на складну задачу комівояжера) [1].

Більшість сучасних методів календарного планування вимагає, щоб керівники проекту класифікували його на один із двох типів: за обмеженням часу проекту або за обмеженням на запитання: «Якщо настання критичного моменту відкладається, чи будуть потрібні додаткові ресурси, щоб знову увійти в графік?» Якщо відповідь позитивна, то проект обмежений за часом, якщо немає, то проект обмежений за кількістю ресурсів [2].

Обмежений за часом проект – це проект, який повинен бути закінчений у встановлені терміни. Щоб забезпечити виконання проекту у встановлені терміни, можна залучити додаткові ресурси. Хоча час і є критичним чинником, використання ресурсів не повинне перевищувати їх необхідну кількість [8]. Проект, обмежений за кількістю ресурсів, – це проект, в якому рівень ресурсів, що є в наявності, не може бути перевищений. Якщо кількість ресурсів недостатня, то допускається незначне затримання терміну виконання проекту [6].

Висловлюючись мовою планування, обмеження за часом означає, що час (тривалість виконання проекту) фіксований, а ресурси еластичні, тоді як обмеження за ресурсами означає, що ресурси фіксовані, а час еластичний [7].

Виклад основного матеріалу. Розвиток – є важливою передумовою ефективності функціонування вітчизняних підприємств, суттєвою перевагою у конкурентній боротьбі і запорукою успіху, а ринкове середовище його функціонування є відображенням стану та динаміки економічних та соціальних процесів [3].

Прискорення виробничого процесу потребує нового підходу до функціонування підприємства, який базувався б на швидкості та адекватності реакції. Це обумовлено низкою причин, зокрема: ускладненням техніки, упровадженням принципово нових технологій, розширенням ринків за національні межі, різким зростанням конкуренції. В умовах непередбаченого економічного середовища зрозуміло, що стара форма управління та організації виробництва дуже малорухлива зі своїм контролем зверху донизу, своєю багатоповерховою ієрархією. З'являється потреба в органічних системах, які б склалися з численних

дрібних одиниць, спроможних автоматично пристосовуватися до ситуації завдяки постійному притоку інформації знизу до вершини.

Предиктор (від англ. predictor – «провісник») – прогностичний параметр; засіб прогнозування. Термін уживається в різних областях:

- екстраполяційна функція, кінцево–різницева схема предиктор–коректор для рішення диференціальних рівнянь (матем.);
- показник, прогностичний фактор (мед.);
- незалежна змінна, прогнозуючий пристрій, екстраполятор, прогнозуючий параметр (техн.);
- структурно–організована система, функцією якої є прогнозування (екон.) [1].

Проектування і вдосконалення організаційних форм виробничої структури підприємств та об'єднань повинні супроводжуватися економічною оцінкою варіантів, що розглядаються. Основними показниками є рівень трудомісткості та собівартості продукції, тривалість виробничого циклу, продуктивність праці та ін. Економічне обґрунтування та вибір варіантів повинні проводитися згідно з сучасними методиками визначення економічної ефективності господарських рішень.

Концепцію організації, що навчається, розробили американські вчені у 90–х роках минулого століття. І хоч єдиного чіткого визначення цього поняття немає, вважається, що до організації, що навчається, може віднести організацію, «всі члени якої беруть участь в ідентифікації і вирішенні проблем, що дає їй можливість постійно експериментувати, змінюватися й удосконалюватися, а отже, розвивати свої здібності до зростання, навчання і досягнення поставлених цілей. Ідентифікація (лат. *identificare* – ототожнення; установлення, збіг чого–небудь із чим–небудь) і вирішення проблем у діяльності організації передбачають, що співробітники компанії адекватно (правильно) усвідомлюють події та обставини, які виникають. Для таких організацій характерні відкритість інформації (доступ до всіх формальних даних: бюджетів, звітів про прибутки і збитки, кошторисів витрат відділів тощо), розуміння принципів функціонування організації в цілому і свого місця в ній кожним співробітником [5].

Формування організації, що навчається, нерозривно пов'язане з дедалі більш прискореним переходом до технологічно орієнтованого робочого місця (нового робочого місця). Управління технологічно орієнтованим робочим місцем –

поняття сучасного менеджменту, що відображає докорінну зміну умов і характеру праці в сучасних організаціях, які зумовлені переходом до інформаційних технологій.

Загальну структуру програмного комплексу, що розроблений для потреб ССО (спеціально створених організацій – учасників інвестиційно – будівельного проекту та, в більш широкому розумінні – стейкхолдерів (зацікавлених осіб)) з урахуванням технології побудови організаційних структур управління будівництвом (ОС УБ), серед яких і ті, доцільність яких підтверджена практикою інвестування процесів підготовки та будівництва об'єктів житлового, індустріального та соціального призначення, можливо представити, виходячи із вимог забезпечення синергії та враховуючи загальні підходи до формування єдиної бюджетно–календарної моделі всього будівельного проекту.

Програмні модулі були упорядковані в цілісну систему моніторингу та управління інвестиційними ресурсами ССО в процесі підготовки та спорудження будівельних об'єктів. Результатом такого упорядкування став комплекс прикладних програм.

Структура модулів зазначеного комплексу прикладних програм (див. рисунок) відображає його спрямованість на виконання наступної низки взаємозв'язаних завдань, у відповідності з операційною технологією ССО: достовірну оцінку ресурсного потенціалу ССО як агрегованого об'єднання проектного типу, визначає фінансово–економічну і функціонально–технічну спроможність ССО, готовність персоналу на всіх рівнях ОСУ – до реалізації масштабних інвестиційних будівельних проектів:

- надійний відбір проектів, які є економічно раціональними для ССО щодо прибутковості, ліквідності створюваної будівельної продукції, маркетингових переваг та ризику;
- складання графіків–бюджетів робіт проекту на основі коригування провідних вартісно–кошторисних характеристик їх виконання, з метою додержання умов загального бюджету проекту та ритмічності освоєння агрегованих ССО інвестицій при виконанні робіт по будівельному проекту;
- аналітичний супровід процесам управління будівництвом та своєчасне внесення коректив в хід виконання на будівельних об'єктах, що інвестуються ССО;
- вибір раціонального варіанту управління будівництвом об'єкту, економічно раціонального для умов реалізації ССО.

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Microsoft Excel - Модель Будальтернатива

Економічні характеристики операцій – складових роботи			Оцінка потреби в експлуатації машин та механізмів.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
№	Одиниці виміру	Найменування та індекс операції, г	Прямі витрати на одиницю грн	т, три-валі-сть операції	Найменування та індекс машини та механізму, s	Термін початку в загальних координатах, роб. дні	Тривалість, роб.зм.	Поточна вартість експлуатації, тис.грн/р.зм.*од. QMW _i
	Обсяг		Разом прямих витрат на виконання операції, QPВ _{г,кис.грн}	Поча-ок операції, щодо ЛП, ЛПг		Термін завершення роб.дні	Кіль-кість, одини-ць	Вартість експлуатації впродовж роботи, тис.грн
Разом, прямих витрат на виконання SJ-ї роботи, тис.грн.			Разом, витрат на експлуатацію машин та механізмів, тис.грн.					
Логістична характеристика роботи								
Одиниці виміру	Найменування та індекс виду матеріального ресурсу, h	Вартість постачання ТМЦ-комплексу за даним видом	Обсяг ТМЦ-комплекту	Потреба в складських приміщеннях			Терміни споживання h-ресурсу, дата	
Обсяг на всю роботу		Всього вартість ТМЦ за даним видом ресурсу	Кіль-кість комплексів	Тип складу (відкр.-0 закритий-1)	Площа	Будів. обсяг	Поча-ток	Заверше-ння

Microsoft Excel - Модель Будальтернатива

Фінансово-бюджетна матриця освоєння інвестицій, складена на основі сіткового графіку будівництва.										
Найменування робіт та їх комплексів	Обсяг, тис. гривень	Тривалість	Ранній початок роботи	Пізній початок	Раннє завершення роботи	Пізнє завершення	Інтенсивність освоєння, грив./роб.-день	Тривалість місяців	Перший місяць	З а н
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Проектні та вишукувальні роботи	3939,75	78	1	1	31	31	50509,62	4		3
Експертиза проектної та кошторисної документації	330,94	16	1	21	31	31	20683,75	1		3
Відведення земельної ділянки	137,72	17	31	31	41	41	8101,32	1		3
Планування майданчика	72,68	4	41	41	46	46	18170,00	1		3
Устрій тимчасових доріг	62,05	9	41	45	46	11	6894,23	1		3
Устрій огороження території	19,86	3	41	44	46	11	6618,46	1		3
Устрій тимчасового водогону	29,78	2	41	44	46	11	14891,53	1		3
Устрій тимчасового водовідведення	24,82	2	41	44	46	11	12409,61	1		3
Устрій тимчасових будівель	111,69	4	41	42	46	11	27921,62	1		3
Устрій котловану -1 захватка	138,36	11	46	46	57	57	12578,47	1		3
Устрій котловану -2 захватка	138,36	11	57	57	72	148	12578,47	1		3
Доробка ґрунту -1 захватка	46,12	15	57	57	72	101	3074,74	1		3

Складання фінансово-бюджетної матриці освоєння інвестицій по окремому варіанту бюджетно-календарної моделі управління будівництвом

Виконаний аналіз сучасних програмних засобів підтримки прийняття рішень виявив, що створення ефективних систем підтримки й прийняття рішень управління значними будівельними проектами соціального призначення вимагає ефективного сполучення добре апробованих в галузі організації будівництва формально-аналітичних методів і моделей (календарні сітьові моделі, статистичний, стохастичний, факторно-аналітичний та інвестиційний аналіз) з перевагами суб'єктивно-комп'ютерних методів, які дають можливість керівникам і ОПР (особам, що приймають рішення) створити більш реалістичну системно-процесну модель для потреб організації будівельних проектів і для формування найбільш наочної та достовірної моделі організації будівництва.

В якості програмного середовища створюваного програмного продукту прийнятий простір електронних таблиць MS Excel, що забезпечить користувачеві зручність у користуванні програмним продуктом, наочність у виборі альтернатив організаційно-технологічних рішень і можливість адаптації до потреб конкретного будівельного проекту та потреб ССО як інвестора, замовника та провідного виконавця будівельних проектів.

Управління вартістю включає діяльність з моніторингу бюджету проекту, ресурсне планування, вартісні оцінки, кошторисні розрахунки і вартісний контроль. Управління вартістю базується на системі обліку витрат проекту, бухгалтерській системі обліку активів, заборгованості, зобов'язань, сплати податків, нарахування амортизації, руху матеріалів, закупівель і продажу, очікуваних та реальних прибутків [3]. Фактор вартості є визначальним як під час планування та реалізації проекту, так і на стадії оцінки його результатів. У сучасних кризових умовах управління вартістю проекту включає не тільки задачі та процедури формування, контролю й виконання затвердженого бюджету проекту [4;6], але й являє собою рамочне обмеження усіх проектних дій. Посилюються тенденції заборони в перевищенні бюджету у будь-яких випадках, за будь-яких умов. Тому, концепція управління вартістю проекту починає домінувати над іншими галузями знань та інтегрує у себе прийняття стратегічних рішень, що забезпечують успішне завершення проекту. Управління вартістю проекту включає процеси, що необхідні для утримання у рамках прийнятого бюджету. Формування ж бюджету зосереджено в основному на вартості ресурсів, що необхідні для

здійснення робіт, у проекті, розрахунок тривалості цих робіт, та визначення ризиків, що впливатимуть на ці показники. Враховуючи обмеження про неможливість перевищення бюджету, площина прийняття рішень у таких проектах також буде обмеженою. Крім того, можуть бути змінені акценти щодо управління вартістю складних організаційно-технічних систем [7].

На сучасному етапі економічного розвитку та управління ССО виділяють дві групи проблем: функціональні та системні. Відповідно до такого поділу доцільно розрізняти та формувати два напрями розробки методів управління: функціональні методи, спрямовані на вирішення проблеми через внесення змін у певні дії менеджерів і персоналу підприємства; системні методи, завдання яких полягає у вирішенні проблеми шляхом корінної реструктуризації підприємства.

Серед основних принципів управління економічним розвитком підприємства будь-якої галузі та ССО можна виділити такі:

- принцип постійної готовності до реагування. Відповідно до теорії управління організацією рівновага, що досягається в результаті менеджменту підприємства, дуже мінлива в динаміці. Тому постійне реагування на внутрішні та зовнішні прояви втрати фінансової стійкості дає змогу зміцнювати конкурентну позицію підприємства та підвищувати його потенціал;

- принцип превентивності дій. Згідно із цим принципом краще запобігти втраті рівноваги, ніж забезпечувати нейтралізацію негативних наслідків. Реалізація цього принципу забезпечує ранню діагностику передкризового стану підприємства та своєчасне використання можливостей нейтралізації ризиків;

- терміновість реагування на окремі кризові явища в діяльності підприємства. Відповідно до теорії управління, кожне явище втрати рівноваги, яке з'явилося, не тільки має тенденцію до розширення з кожним новим господарським циклом підприємства, а й породжує нові негативні тенденції;

- диференціація індикаторів за рівнем їх небезпеки для підприємства. Ці індикатори фіксують різні аспекти діяльності підприємства, характер яких з позиції генерування загрози банкрутства неоднозначний. У зв'язку із цим у процесі управління підприємством необхідно відповідним чином групувати індикатори кризових явищ за рівнем їх небезпеки для стабільного розвитку підприємства;

– адекватність реагування підприємства на міру реальної загрози його рівноваги. Застосування окремих механізмів нейтралізації загрози повинне базуватися на визначенні реального рівня цієї загрози і бути адекватним цьому рівню. Інакше або не буде досягнутий очікуваний ефект, або підприємство буде нести невиправдано високі витрати;

– повна реалізація внутрішніх можливостей виходу підприємства зі стану втрати рівноваги чи діагностованого кризового стану. В боротьбі із загрозою банкрутства, особливо на ранніх стадіях її діагностики, підприємство повинне розраховувати виключно на внутрішні можливості. Досвід показує, що при нормальних значеннях показників фінансової стійкості та платоспроможності підприємства загроза втрати рівноваги повністю може бути нейтралізована внутрішніми механізмами управління та в рамках фінансових можливостей підприємства.

Положення щодо необхідності присутності елементів антикризового управління в загально організаційному процесі ґрунтується на наступних припущеннях:

- кризи можна передбачати, очікувати і викликати;
- кризи у визначеній мірі можна прискорювати, випереджати, відсувати;
- до криз можна і необхідно готуватися;
- кризи можна пом'якшувати;
- управління в умовах кризи вимагає особливих підходів, спеціальних знань, досвіду і мистецтва;
- кризові процеси можуть бути до визначеної межі керованими;
- управління процесами виходу з кризи здатне прискорювати ці процеси і мінімізувати їхні наслідки [1].

Для того, щоб організація домоглася успіху, керівник повинен уміти передбачати можливість, імовірність появи тих чи інших виробничих ситуацій, бути готовим до них і діяти адекватно сформованим обставинам.

Висновки

У статті описано основні види обмежень, які можуть накладатися на проект. Розглянуто основні принципи та вимоги до побудови бюджетно – календарної моделі управління будівництвом, щодо розподілу обмежених ресурсів із застосуванням календарного планування та моделі розподілу обмежених ресурсів із використанням індикаторів – прі-

оритетів, що можуть бути використано як науково – прикладний інструментарій конкурсних методик, аналізу схем розподілу ресурсів між проектами інвестиційного портфеля із урахуванням інтересів керівників проектів і функціональних керівників;

В подальшому для розв'язання задач економічного розвитку будівельного підприємства треба дослідити застосування апарату теорії нечітких множин. Нині накопичено певний досвід, в якому можна виділити два напрями: застосування нечіткої логіки; використання нечіткого лінійного програмування. Подальші дослідження будуть спрямовані на вивчення та розвиток цих напрямів.

Список використаних джерел

1. Information and Communication Technology Data and Statistics [Електронний ресурс]: World Bank Search – Режим доступу: http://search.worldbank.org/data?qterm=ICt&language=EN&_database_exact=WDI
2. Козенков Д. Є. Життєвий цикл організацій та етапи життєвого циклу виробничих систем / Д. Є. Козенков // Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. академіка В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». – 2011. – №2. – С. 74–78.
3. Інноваційна стратегія українських реформ : [монографія] / А. С. Гальчинський, В. М. Геець, А. К. Кінах, В. П. Семиноженко – К.: Знання України, 2004. – 338с. :іл., табл. – Бібліогр.: с. 272–273. ISBN 966–8081–58–7.
4. Рижаківа Г.М. Інноваційний розвиток підприємства : [монографія] / Г.М. Рижаківа. – К. : ДКС центр, 2014. – 354 с. ISBN 978–966–2339–81–9.
5. Adizes I. The Corporate Lifecycle [Electronic source] / I. Adizes. – Mode of access: http://www.adizes.com/corporate_lifecycle_overview.html.
6. Greiner L. E. Evolution and Revolution as Organizations Grow / L. E. Greiner // Harvard Business Review. – 1972. – Vol. 50. – №4. – P. 37–46.
7. Miller D. A longitudinal Study of Corporate Life Cycles / D. Miller, P. H. Friesen // Management Science. – 1984. – №10. – P. 1161–1183.
8. Антипов М. В. Определение стратегии предприятия на основе данных финансового анализа и оценки жизненного цикла организации [Электронный ресурс] / М. В. Антипов. – Режим доступа: <http://finanslit.ru/litra/324/9705.html>.

References

1. Information and Communication Technology Data and Statistics [E–resource]: World Bank

Search – available at: http://search.worldbank.org/data?qterm=Ict&language=EN&_database_exact=WDI

2. Kozenkov, D. Ye. (2011), «The life cycle of organizations and stages of the life cycle of industrial systems», Zbirnyk naukovykh prats' Dnipropetrovs'koho natsional'noho universytetu zaliznychnoho transportu im. akademika V. Lazariana «Problemy ekonomiky transportu», vol. 2, pp. 74–78.

3. Hal'chyns'kyj, A. S. Heiets', V. M. Kinakh, A. K. and Semynozhenko, V. P. (2004), Innovatsijna stratehiia ukrains'kykh reform [Innovative strategy of Ukrainian reforms], Znannia Ukrainy, Kyiv, Ukraine.

4. Ryzhakova, G.M. (2014), Innovatsijnij rozvitok pidpriyemstva [Innovative development company: monograph], DKS Center, Kyiv, Ukraine.

5. Adizes, I. (2004), «The Corporate Lifecycle», available at: http://www.adizes.com/corporate_lifecycle_overview.html (Accessed 4 Apl 2014).

6. Greiner, L. E. (1972), «Evolution and Revolution as Organizations Grow», Harvard Business Review, vol. 50, pp. 37–46.

7. Miller, D. A (1984), «Longitudinal Study of Corporate Life Cycles», Management Science, vol. 10, pp. 1161–1183.

8. Antip'ev, M. V. (2005), «Definition of enterprise strategy on the base of financial analysis and evaluation of the life cycle of organizations» [Opredelenie strategii predpriyatija na osnove dannyh finansovogo analiza i ocenki zhiznennogo cikla organizacii], available at: <http://finanaliz.ru/litra/324/9705.html> (Accessed 4 Apl 2014).

Ю.О. ЯРМОЛЕНКО,

к.е.н., доцент кафедри маркетингу Академії праці, соціальних відносин і туризму

Методологічні підходи до економічної оцінки сталого розвитку аграрного виробництва

У статті розкрито сутність проблеми сучасної методології економічного пізнання. Розкрито системний підхід в галузі економіки який ґрунтується на ідеях загальної теорії систем і системного аналізу. Розкрито також метод моделювання та методи теоретичного рівня для економічної оцінки сталого розвитку аграрного виробництва. Акцентовано на використанні інтегрального показника сталого розвитку аграрного виробництва.

Ключові слова: методологія, методологічні підходи, сталий розвиток, аграрне виробництво, економічне пізнання, науково–дослідна програма, діалектична методологія, системний підхід, комплексний підхід, індикатори, критерії.

Ю.А. ЯРМОЛЕНКО,

к.э.н., доцент кафедры маркетинга Академии труда, социальных отношений и туризма

Методологические подходы к экономической оценке устойчивого развития аграрного производства

В статье раскрыта сущность проблемы современной методологии экономического познания. Раскрыто системный подход в области экономики основанный на идеях общей теории систем и системного анализа. Раскрыто также метод моделирования и методы теоретического уровня для экономической оценки устойчивого развития аграрного производства. Акцентируется на использовании интегрального показателя устойчивого развития аграрного производства.

Ключевые слова: методология, методологические подходы, устойчивое развитие, аграрное производство, экономическое познание, научно–исследовательская программа, диалектическая методология, системный подход, комплексный подход, индикаторы, критерии.

Ju. YARMOLENKO,

Ph.D., associate Professor of department of Marketing, Academy of Labour, Social Relations and Tourism.

Methodological approaches to the economic assessment of the sustainable development of agrarian production

The essence of the problem of modern methodology of economic knowledge is disclosed in the article. The system approach in the field of economics based on the ideas of the general theory of systems and system analysis is revealed. The method of modeling and methods of theoretical level for the economic